

KONKLUŻJONIJIET TAL-AVUKAT ĠENERALI

JÄÄSKINEN

ippreżentati fil-25 ta' Ottubru 2012 (1)

Kawża C-360/11

Il-Kummissjoni Ewropea

vs

Ir-Renju ta' Spanja

“Nuqqas ta' Stat Membru li jwettaq obbligi — Direttiva 2006/112/KE — Punti 3 u 4 tal-Anness III - Rata ta' VAT imnaqqsa — Provvista ta' oġġetti li għalihom rati mnaqqsa jistgħu jiġu applikati — Prodotti farmaċewtiċi normalment użati għall-kura tas-saħħa, prevenzjoni ta' mard u bħala trattament għal skopijiet mediċi u veterinarji — Tagħmir mediku, apparat u strumenti oħra normalment ma'suba biex itaffu jew jikkuraw id-diabbiltà, għall-użu esklużiv u personali tal-persuni b'diabbiltà”

I – Introduzzjoni

1. Ta't il-liġi tal-Unjoni Ewropea dwar it-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT), Stati Membri jistgħu japplikaw rata ta' VAT imnaqqsa għal prodotti farmaċewtiċi u oġġetti mezz mediċi. Il-Kummissjoni ppreżentat proċeduri ta' ksur kontra r-Renju ta' Spanja għax tikkunsidra li l-Istat Membru applika rata ta' VAT imnaqqsa fuq kategoriji usa' ta' oġġetti minn dak li huwa pprovdut fil-punti 3 u 4 tal-Anness III tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (“id-Direttiva tal-VAT”) (2).

2. Ir-Renju ta' Spanja isostni li r-rikors għandu jkun miżżud. Huwa jikkunsidra li l-kategoriji ta' oġġetti u ta' servizzi fl-Anness III tad-Direttiva tal-VAT ma humiex definiti b'mod ċar biżżejjed li jistgħu jkollhom proċeduri ta' ksur.

II – Il-kuntest ġuridiku

a) Dritt tal-Unjoni Ewropea

3. L-Artikolu 96 tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi:

“L-Istati Membri għandhom japplikaw rata standard ta' VAT, li għandha tiġi ffixxata minn kull Stat Membru bħala persentaġġ ta' l-ammont taxxabbli u li għandha tkun l-istess għall-provvista ta' merkanzija u għall-provvista ta' servizzi.”

4. L-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-VAT ta't paragrafu 2 intitolat “rati mnaqqsa” jipprovdi:

“1. L-Istati Membri jistgħu japplikaw jew rata mnaqqsa waħda jew ʔewʔ rati mnaqqsa.

2. Ir-rati mnaqqsa għandhom japplikaw biss għall-provvisti ta' oġġetti jew servizzi fil-kategoriji stabbiliti fl-Anness III.

...”

5. Il-punt 3 tal-Anness III tad-Direttiva tal-VAT (“kategorija 3”) ikopri l-provvista tal-oġġetti li ʔejjin:

“(3) prodotti farmaċewtiċi ta' tip normalment uʔati għall-kura tas-saħħa, għall-prevenzjoni tal-mard u bʔala trattament għal skopijiet mediċi u veterinarji, inklużi prodotti uʔati għall-kontraʔezzjoni u għall-protezzjoni sanitarja;”

6. Il-punt 4 tal-Anness III tad-Direttiva tal-VAT (‘kategorija 4’) ikopri l-provvista tal-oġġetti u servizzi li ʔejjin:

(4) tagħmir mediku, għajjuniet u apparat ieʔor normalment maʔsuba biex itaffu jew jikkuraw id-diʔabilità, għall-uʔu esklussiv u personali tal-persuni b'diʔabilità, inkluʔa t-tiswija ta' din il-merkanzija, u l-provvista ta' siġġijiet tat-tfal tal-karrozza; ”

b) Dritt nazzjonali

7. Il-paragrafi 1(5) u 1(6) tal-ewwel taqsima tal-Artikolu 91 tal-Ley española del IVA (Liʔi Spanjola fuq il-VAT) (3) tipprovdi għall-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa fuq il-provvista tal-oġġetti li ʔejjin:

‘5. Mediċini għal uʔu veterinarju u sustanzi mediċinali li jistgħu jiʔu uʔati abitwalment u b'mod xieraq fil-produzzjoni ta' prodotti mediċinali.

6. Strumenti u aċċessorji, inkluʔ nuqqalijiet b'lentijiet korrettivi u lentijiet tal-kuntatt, li meqjusa oġġettivament, jistgħu jiʔu uʔati essenzjalment jew primarjament biex itaffu diʔabbiltà fiʔika fi bnedmin u f'annimali, inkluʔ limitazzjonijiet fil-mobbiltà u fl-abbiltajiet komunikattivi tagħhom.

Mezzi mediċi, materjal, apparat u strumenti li, ikkunsidrati oġġettivament, jistgħu jintuʔaw biss sabiex jiʔu pprevenuti, dijanjostikati, trattati, imtaffija jew jiʔi mfejjaq mard jew kundizzjonijiet mediċi relatati mal-bnedmin jew mal-annimali.

Ma humiex inklużi f'din il-kategorija prodotti koʔmetiċi u prodotti ta' iʔjene personali esklużi xugamani sanitarji, tampuni u panty liners’

8. Il-paragrafu 1(3) tat-tieni taqsima tal-Artikolu 91 tal-Ley española del IVA jipprovdi għall-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa fuq il-provvista tal-prodotti li ʔejjin:

‘Mediċini għall-uʔu tal-bniedem, kif ukoll sustanzi mediċinali, forom farmaċewtiċi u prodotti intermedjarji li jistgħu jintuʔaw abitwalment u b'mod xieraq fil-produzzjoni ta' prodotti mediċinali’

III – Proċedura prekontenzjuża

9. Permezz ta' ittra tat-22 ta' Marzu 2010, il-Kummissjoni informat lir-Renju ta' Spanja li tqis is-sistema ta' rati ta' VAT imnaqqsa pprovdut fil-paragrafi 1(5) u 1(6) tal-ewwel taqsima tal-Artikolu 91 u l-paragrafu 1(3) tat-tieni taqsima tal-Artikolu 91 tal-liʔi tal-VAT Spanjola li qed jinkisru l-obbligi tar-

Renju Spanjol ta't id-Direttiva tal-VAT.

10. Ir-Renju ta' Spanja wie?eb fit-28 ta' Mejju 2010 li huwa jikkunsidra d-dispo?izzjonijiet Spanjoli dwar rati ta' VAT imnaqqsa b?ala li huma konformi mad-Direttiva tal-VAT.

11. Il-Kummissjoni ma kkunsidratx l-argumenti li ng?ataw mir-Renju Spanjol b?ala suffi?jenti u fil-25 ta' Novembru 2010 indirizzat opinjoni motivata, fejn titlob lir-Renju Spanjol sabiex jie?u azzjoni xierqa fit-terminu.

12. Peress li ir-Renju ta' Spanja ?amm il-po?izzjoni tieg?u fir-reazzjoni tieg?u g?all-opinjoni motivata tag?hom li d-dispo?izzjonijiet Spanjoli dwar o??etti li g?aliohm rati ta' VAT imnaqqsa huma applikati huma konformi mad-dritt tal-UE, il-Kummissjoni idde?idiet li tippre?enta dan ir-rikors.

IV – Pro?edura quddiem il-Qorti tal-?ustizzja

13. Fir-rikors tag?ha tat-8 ta' Lulju 2011, il-Kummissjoni Ewropea titlob lill-Qorti tal-?ustizzja sabiex tiddikjara li r-Renju ta' Spanja naqas milli jwettaq l-obbligi tieg?u ta't l-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-VAT moqri flimkien mal-Anness III tieg?u billi applika rata ta' VAT imnaqqsa g?all-kategoriji ta' prodotti li ?ejjin:

1) Sustanzi medi?inali li jistg?u ji?u u?ati abitwalment u b'mod xieraq fil-manifattura ta' prodotti medi?inali (paragrafu 1(5) tal-ewwel taqsima tal-Artikolu 91 u l-paragrafu 1(3) tat-tieni taqsima tal-Artikolu 91 tal-Li?i tal-VAT Spanjola).

2) Mezzi medi?i, materjal, tag?mir u strumenti li, ikkunsidrati o??ettivament, jistg?u jintu?aw biss sabiex ji?u pprevenuti, djanjostikati, trattati, imtaffija jew imfejqa mard jew kundizzjonijiet medi?i relatati mal-bniedem jew mal-annimali, i?da li ma humiex "normalment inti?i sabiex itaffu jew jitrattaw di?abbiltajiet, g?all-u?u personali u esklu?iv tal-persuni b'di?abbiltà", (paragrafu 1(6) tal-ewwel taqsima tal-Artikolu 91 tal-li?i tal-VAT Spanjola).

3) Apparat u tag?mir li jistg?u essenzjalment jew prin?ipalment jintu?aw b?ala sostenn g?al di?abbiltajiet fi?i?i tal-annimali (paragrafu 1(6) tal-ewwel taqsima tal-Artikolu 91 tal-li?i tal-VAT Spanjola).

4) Apparat u tag?mir li jistg?u essenzjalment jew prin?ipalment jintu?aw b?ala sostenn g?al di?abbiltajiet tal-bniedem, i?da ma humiex inti?i g?all-u?u personali u esklu?iv tal-persuni b'di?abbiltà (l-ewwel parti tal-paragrafu 1(6) tal-ewwel taqsima tal-Artikolu 91 tal-li?i tal-VAT Spanjola).

14. Il-Kummissjoni titlob ukoll li r-Renju ta' Spanja ji?i kkundannat g?all-ispejje?.

V – Ammissibbiltà

15. Ming?ajr ma tqajjem ilment ta' inammissibbiltà formali, ir-Renju ta' Spanja osserva fir-risposta tieg?u g?ar-rikors tal-Kummissjoni li l-Kummissjoni kienet effettivament inkludiet fir-rikors tag?ha ilment addizzjonali fir-rigward tal-applikazzjoni ta' rati ta' VAT imnaqqsa g?al "prodotti intermedjarji" ming?ajr ma inkludiet dan l-ilment fil-pro?edura prekontenzju?a.

16. Peress li l-ebda ilment ta' inammissibbiltà formali ma tqajjem, jiena fi ?siebni nanalizza l-ilmenti tal-Kummissjoni hekk kif ?ew pre?entati fl-applikazzjoni lill-Qorti tal-?ustizzja. Barra minn hekk, nikkunsidra li l-inklu?joni jew l-esklu?joni tat-terminu prodott intermedjarju fil-portata ta' din il-pro?edura ta' ksur ma tag?mel l-ebda differenza g?ar-ri?ultat tal-pro?eduri.

VI – Kunsiderazzjonijiet

A – Osservazzjonijiet preliminari

17. Qabel kollox huwa neċessarju li jif fakkar li s-sistema komuni tal-VAT tal-Unjoni Ewropea “għandha twassal, anki jekk ir-rati u l-eżenzjonijiet ma jkunux armonizzati b’mod s’i, għal newtralità fil-kompetizzjoni, b’mod li fit-territorju ta’ kull pajjiż merkanzija u servizzi simili jgħorru l-istess piż ta’ taxxa, hu x’inhu t-tul tal-produzzjoni u l-katina tad-distribuzzjoni (4)”. Skont l-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja l-introduzzjoni u l-użu ta’ rata ta’ VAT imnaqqsa huma ammissibbli biss sakemm ma jiksrux il-prinċipju ta’ newtralità fiskali (5).

18. Għandu jiġi kkunsidrat qabel kollox li s-sistema ta’ rata ta’ VAT imnaqqsa hija eżenzjoni għar-regola ġenerali li rata ta’ VAT standard tapplika. Skont l-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, dispożizzjonijiet li għandhom in-natura ta’ eżenzjonijiet għal prinċipju għandhom jiġu interpretati b’mod strett u li dan japplika wkoll fil-każ ta’ rata ta’ VAT imnaqqsa (6).

19. Fid-dawl ta’ dawn il-kunsiderazzjonijiet, għandu jif fakkar li iktar ma jkun hemm provvisti ta’ oġġetti u ta’ servizzi suġġetti għal rata ta’ VAT iktar baxxa jew eżentati mill-VAT għal kollox, iktar issir importanti li jiġu identifikati b’mod ċar il-gruppi ta’ oġġetti u ta’ servizzi li għalihom rata ta’ VAT imnaqqsa jew eżenzjoni hija applikata. Rata ta’ VAT imnaqqsa tista’ tiġi applikata biss għall-provvista ta’ oġġetti u ta’ servizzi koperti mill-kategoriji elenkati fl-Anness III tad-Direttiva tal-VAT. Peress li dawn huma ta’ natura ta’ eżenzjonijiet, il-portata tagħhom għandha tiġi interpretata b’mod strett.

20. Ir-Renju ta’ Spanja ma jikkontestax il-proposta tal-Kummissjoni li l-kategoriji 3 u 4 għandhom jiġu interpretati b’mod strett, iċċa jstgħni li peress li l-espressjonijiet użati f’dawn id-dispożizzjonijiet ma jkux definiti fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni Ewropea, ma huwiex ċar liema prodotti huma koperti minnhom. Dan, skont ir-Renju ta’ Spanja, ikkawża l-ġieħ għall-interpretazzjoni tagħhom ibbażata fuq il-leġiżlazzjoni nazzjonali tas-saħħa.

21. Fil-fatt, għandu jiġi kkunsidrat ukoll li mir-rekwiżiti tal-applikazzjoni uniformi tal-liġi tal-Unjoni Ewropea u mill-prinċipju ta’ ugwaljanza jirriżulta li t-termini ta’ dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni Ewropea li ma jagħmel ebda riferiment espress għad-dritt tal-Istati Membri sabiex jiġu ddeterminati t-tifsira u l-portata tagħha, għandhom normalment jingħataw, interpretazzjoni awtonoma u uniformi fl-Unjoni Ewropea kollha, billi jitqies il-kuntest tad-dispożizzjoni u l-għan imfittex mill-leġiżlazzjoni inkwistjoni (7).

22. L-espressjonijiet użati fil-kategoriji 3 u 4 jiffurmaw parti mid-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni Ewropea li ma jirreferux għad-dritt tal-Istati Membri għad-determinazzjoni tat-tifsira u tal-portata tagħhom (8). Madankollu, meta jiġi kkunsidrat li l-għanijiet soġġopoliti ta’ sistema ta’ rata ta’ VAT imnaqqsa ma jistgħux jintlaṡqu mingħajr ma jittiegħdu inkunsiderazzjoni l-irkustanzi partikolari fi Stati Membri individwali, l-irbit ta’ definizzjonijiet użati f’sistemi nazzjonali ta’ rata ta’ VAT imnaqqsa ma’ dispożizzjonijiet ta’ leġiżlazzjoni nazzjonali oħra jista’ għalhekk ikun iġġustifikat u anki raġonevoli, sakemm dawn id-definizzjonijiet ma jstendux il-portata tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva tal-VAT u jiffurmaw eżenzjoni għas-sistema ġenerali.

23. F’dan il-kuntest għandu jif fakkar li ma kinitx l-intenzjoni tas-sistema tar-rati ta’ VAT imnaqqsa li titrażżan kompletament id-diskrezzjoni ta’ Stati Membri li jiddeterminaw l-oġġetti u servizzi li għalihom rata ta’ VAT imnaqqsa tapplika. Din hija mill-inqas parzjalment dovuta għall-imprattikabbiltà u għall-ineffettivenza tat-tentattivi li jkun hemm ipprovdut lista dettaljata ta’ oġġetti u ta’ servizzi fil-livell tal-Unjoni Ewropea.

24. Din l-intenzjoni hija fil-fatt evidenti f'rapport li st?arre? il-portata tal-Anness H tas-Sitt Direttiva tal-VAT (9), li fih il-Kummissjoni spjegat il-kuntest storiku tal-kategoriji elenkati fl-anness kif ?ej:

“Minflok diskussjonijiet bla tmiem dwar x'g?andu jew x'ma g?andux ikun inklu? f'kategorija, sar biss me?tie? g?all-Kunsill li jaqbel fuq spjegazzjoni wiesg?a ta' definizzjoni ?enerali g?al kull kategorija f'livell ta' Komunità (i.e. jidde?iedi essenzjalment x'jaqa' barra mill-portata ta' kategorija). Su??ett li jirrispetta din id-definizzjoni ?enerali (billi ma jwessawx il-portata ta' kategorija), kull Stat Membru kien sussegwentement liberu li ju?a, fil-le?i?lazzjoni ta' implementazzjoni tieg?u, id-definizzjoni tieg?u g?al kategoriji tiddependi fuq liema grupp partikolari ta' prodotti jew servizzi huwa xtaq jintaxxa b'rata mnaqqsa (10)”.

25. G?alhekk g?andu ji?i konklu? li l-fatt li l-portata u t-tifsira ta' kategoriji 3 u 4 fuq livell tal-Unjoni Ewropea g?andha tkun interpretata b'mod strett, li ji?i kkunsidrat il-kliem, kuntest u l-iskop tad-dispo?izzjonijiet (11) ma jipprekludix Stat Membru milli jiddetermina il-prodotti individwali li g?alihom rata ta' VAT imnaqqsa hija applikata, sakemm dawn ma jkunux fil-portata ta' kategoriji 3 u 4.

26. Ser niddiskuti l-portata tal-kategoriji 3 u 4 fl-ordni tal-motivi tal-pre?enti rikors ta' ksur ippre?entat mill-Kummissjoni.

B – L-ewwel ilment: sustanzi medi?inali li jistg?u ji?u u?ati abitwalment u b'mod xieraq fil-manifatturar tal-prodotti medi?inali

27. B?ala l-ewwel motiv g?all-pro?eduri ta' ksur, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa g?al sustanzi medi?inali li jistg?u ikunu u?ati abitwalment u b'mod xieraq fil-produzzjoni ta' medi?ina kif provdut minn paragrafu 1(5) tal-ewwel taqsima tal-Artikolu 91 u minn paragrafu 1(3) tat-tieni taqsima tal-Artikolu 91 tal-Li?i tal-VAT Spanjola hija preklufa mid-Direttiva tal-VAT.

28. Skont il-Kummissjoni, il-kategorija 3 t?alli lill-Istati Membri japplikaw rata ta' VAT imnaqqsa g?al o??etti li jissodisfaw ?ew? kundizzjonijiet. L-ewwel, iridu jkun “prodotti farma?ewti?i”, u t-tieni, dawn il-prodotti iridu jkun “normalment u?ati g?all-kura tas-sa??a, g?all-prevenzjoni tal-mard u b?ala trattament g?al skopijiet medi?i u veterinarji.”

29. Il-Kummissjoni tiddikjara li sustanzi medi?inali ma humiex koperti minn kategorija 3 min?abba li ma humiex prodotti finali u g?alhekk ma jistg?ux ikunu kkunsidrati li huma “normalment u?ati g?all-kura tas-sa??a, g?all-prevenzjoni tal-mard u b?ala trattament g?al skopijiet medi?i u veterinarji”. Il-Kummissjoni ssostni li fejn il-le?i?lazzjoni tal-UE kellha l-intenzjoni li kategoriji fl-Anness III tad-Direttiva tal-VAT tkopri wkoll sustanzi u?ati fil-produzzjoni ta' o??etti, dan kien iddikjarat espressament. Pere?empju, kategorija 1 tal-Anness III tinkludi, minbarra “o??etti ta' l-ikel”, “animali ?ajjin, ?errieg?a, pjanti u ingredjenti normalment ma?suba g?all-u?u fil-preparazzjoni ta' affarijiet ta' l-ikel” ukoll.

30. Ir-Renju ta' Spanja jiddikjara li sustanzi medi?inali huma prodotti farma?ewti?i fis-sens tal-kategorija 3. Ir-Renju ta' Spanja isostni li fin-nuqqas ta' definizzjoni fuq il-livell tad-dritt tal-Unjoni Ewropea, huwa ??ustifikat li kellhom jirrikorru g?al definizzjoni fid-dritt nazzjonali. Il-kun?ett ta' sustanzi medi?inali u?at mill-li?i tal-VAT Spanjola jori?ina mill-li?i Spanjola (li?i 25/1990) li sadanittant ?iet im?assra. Skont l-awtoritajiet Spanjoli, dan il-kun?ett differenti mill-kun?ett ta' materja prima [matières primaires] u?at fil-li?i attwali (li?i 29/2006), u g?all-provvista li g?aliha rata ta' VAT imnaqqsa ma tapplikax.

31. Naqbel mal-interpretazzjoni tal-Kummissjoni tal-kriterju għal oġġetti li għalhom rata ta' VAT imnaqqsa tista' tiġi applikata ta' kategorija 3. L-ewwel domanda hija għalhekk dwar jekk sustanzi mediċinali użati abitwalment u b'mod xieraq fil-manifatturar ta' prodotti mediċinali humiex prodotti farmaċewtiċi.

32. Il-Kummissjoni tissuġġerixxi li l-kunċett ta' prodott farmaċewtiku għandu jkun ipparagunat ma' prodotti mediċinali definiti fl-Artikolu 1 tad-Direttiva 2001/83/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tas-6 ta' Novembru 2001, dwar il-kodiċi tal-Komunità li għandu x'jaqsam ma' prodotti mediċinali għall-użu mill-bniedem (12) kif se j:

“Kull sustanza jew taġlita ta' sustanzi għat-trattament jew prevenzjoni ta' ta' mard fil-bnedmin.

kull sustanza jew taġlita ta' sustanzi li tista' tkun amministrata lill-bniedem bil-seb li ssir dijanjosi medika jew li terġa tagħti, tikkoreġi jew tibdel il-funzjonijiet fisjoloġiċi fil-bniedem hija meqjusa wkoll b'ala prodott mediċinali”.

33. Il-parti kbira tal-verżjonijiet lingwistiċi jgħaww espressjonijiet differenti fil-kategorija 3 u fl-Artikolu 1 tad-Direttiva 2001/83/KE (13). Il-Kummissjoni tinnotta li, madankollu, fil-verżjoni ġermaniġa, il-kelma “Arzneimittel” hija użata fi-eww dispożizzjonijiet. Din hija fil-fatt kelma iktar ristretta minn “prodotti farmaċewtiċi”, iġda tidher li hija eww eżżjoni għal tendenza iktar ġenerali ta' użu differenti ta' espressjonijiet.

34. Fil-fehma tiegħi huwa ġar li prodotti mediċinali huma prodotti farmaċewtiċi, iġda għandi dubju jekk huwiex xieraq li nassumi li l-oppost huwa wkoll minnu b'ala ma tgħid il-Kummissjoni. L-eww direttivi isegwu oġġettivi kemxejn differenti, u mingħajr riferiment espress għal definizzjoni f'direttiva oġra, inqomm lura milli nistabbilixxi konnessjoni bejniethom.

35. Barra minn hekk, id-definizzjoni ta' prodott mediċinali fl-Artikolu 1 tad-Direttiva 2001/83/KE torbot il-kunċett ma' kura medika ta' bnedmin. Min-naġa tiegħu, il-kunċett prodott farmaċewtiku fil-kategorija 3 ikopri wkoll użu veterinarju. Jidhirli li l-espressjoni prodott farmaċewtiku użat fil-kategorija 3 huwa intiġ sabiex ikun uża mill-kelma prodott mediċinali b'ala hija iddefinita fid-Direttiva 2001/83/KE.

36. It-tieni kriterju tal-prodotti “normalment użati għall-kura tas-saġġa, għall-prevenzjoni tal-mard u b'ala trattament għal skopijiet mediċi u veterinarji” huwa fl-opinjoni tiegħi wieġed deġiv fid-determinazzjoni ta' jekk kategorija 3 tipprekudix l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa għal sustanzi mediċinali li jistgħu jintużaw abitwalment u b'mod xieraq fil-produzzjoni ta' prodotti mediċinali.

37. Il-formulazzjoni tal-kategorija 3 torbot id-definizzjoni tal-kunċett ta' prodott farmaċewtiku mal-użu tiegħu. Tindika li prodotti farmaċewtiċi laqqu ġertu stadju fil-proġess ta' manifatturar tagħhom f'liema punt jistgħu jintużaw “għall-kura tas-saġġa, għall-prevenzjoni tal-mard u b'ala trattament għal skopijiet mediċi u veterinarji”. Dan l-istadju ta' maturità jirrifletti wkoll l-oġġettivi ta' sistema ta' rata ta' VAT imnaqqsa.

38. L-oġġettiv ta' taxxa fuq il-valur miġjud huwa li jintaxxa oġġetti ma'suba għal konsum personali, u għalhekk twassal għal piġ fuq il-konsumatur finali.(14). L-iskop ta' sistema ta' rata ta' VAT imnaqqsa hija sabiex ittaffi l-impatt tal-VAT fuq il-konsumatur finali fir-rigward ta' oġġetti ikkunsidrati neġessarji, b'ala prodotti farmaċewtiċi u tagħmir mediku għal persuni b'diġabbiltà (15).

39. Jidhirli b'mod ġar li sustanzi mediċinali użati fil-manifattura ta' prodotti farmaċewtiċi ma jistgħux jinbiegħu lil konsumaturi finali b'ala tali, iġda biss b'ala komponenti tal-prodott finali.

Madankollu, sakemm sustanzi mediċinali huma wkoll “normalment u?ati g?all-kura tas-sa??a, g?all-prevenzjoni tal-mard u b?ala trattament g?al skopijiet mediċi u veterinarji” u mqieg?da fis-suq g?all-konsumaturi sabiex jixtru, ma hemmx ra?uni g?aliex rata ta' VAT imnaqqsa ma tistax ti?i applikata g?alilhom.

40. Huwa ?ar ukoll li jekk rata ta' VAT imnaqqsa hija applikata g?al prodotti farma?ewti?i hija applikata g?alilhom irrispettivament mill-forma farma?ewtika, jew ta' do?a??. Newtralità fiskali tirrikjedi li o??etti simili f'kompetizzjoni bejniethom huma so??etti g?al rata uniformi sabiex ti?i eliminata distorsjoni fil-kompetizzjoni. Differenza biss fil-forma fi?ika li biha l-o??etti jinbieg?u, pere?empju pilloli jew forma likwida, ma jistg?ux ji??ustifikaw b?ala tali trattament ta' VAT differenti.

41. G?alhekk jidhirli b'mod ?ar li l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa g?al sustanzi mediċinali u?ati abitwalment u b'mod xieraq fil-manifatturar ta' prodotti mediċinali ma tistax ti?i kkunsidrata li tikkonforma mad-Direttiva tal-VAT, sakemm ma humiex “normalment u?ati g?all-kura tas-sa??a, g?all-prevenzjoni tal-mard u b?ala trattament g?al skopijiet mediċi u veterinarji” u mqieg?da fuq is-suq sabiex jinxtraw mill-konsumaturi.

42. Konsegwentement, nikkonkludi li l-ewwel ilment tal-Kummissjoni g?andu jintlaqa'.

C – It-tieni ilment: mezzi mediċi, materjal, tag?mir u strumenti li jistg?u jintu?aw biss sabiex ji?u pprevenuti, djanjostikati, trattati, imtaffija jew imfejqa mard jew kundizzjonijiet mediċi relatati mal-bniedem jew mal-annimali .

43. Bit-tieni motiv tal-pro?edura ta' ksur, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa fuq mezzi mediċinali, materjal, tag?mir u strumenti li ikkunsidrati o??ettivament, jistg?u jintu?aw biss sabiex ji?u pprevenuti, djanjostikati, trattati, imtaffija jew imfejqa mard jew kundizzjonijiet mediċi relatati mal-bniedem jew mal-annimali, i?da li ma humiex “normalment ma?suba biex itaffu jew jikkuraw id-di?abilità, g?all-u?u esklussiv u personali tal-persuni b'di?abilità” previst fil-paragrafu 1(6) tal-ewwel taqsima tal-Artikolu 91 tal-li?i tal-VAT Spanjola tmur kontra d-Direttiva tal-VAT peress li dawn il-prodotti ma humiex koperti mill-kategoriji 3 u 4.

44. Fir-rigward tal-kategorija 4, l-argument tal-Kummissjoni huwa doppju. L-ewwel nett, tag?mir mediku u?at g?al skopijiet veterinarji ma huwiex kopert minn kategorija 4 li tirreferi g?al tag?mir mediku, apparat u strumenti g?all-u?u esklu?iv tal-bnedmin. It-tieni, il-kategorija 4 tirreferi g?all-u?u personali u esklu?iv, u b'hekk teskludi u?u ?enerali.

45. Ir-Renju ta' Spanja jsostni li l-espressjoni prodott farma?ewtiku u?ata fil-kategorija 3 tkopri wkoll mezzi mediċi peress li l-Artikolu 168 TFUE ?abar flimkien il-kliem prodott mediċinali u mezzi g?all-u?u mediku ta?t l-istess objettiv fil-protezzjoni ta' sa??a pubblika, u indika li l-protezzjoni mog?tija lil wa?da g?andha tkopri wkoll lill-o?ra (16). Skont ir-Renju ta' Spanja din l-interpretazzjoni ma tirrendix lill-kategorija 4 ming?ajr tifsira min?abba li tirreferi g?al u?u spe?ifiku ?afna ta' mezzi mediċi li ma humiex koperti mit-terminu prodott farma?ewtiku u?at fil-kategorija 3. L-inklu?joni ta?t il-kategorija 3 ta' mezzi mediċi li ma humiex inti?i g?al dan l-u?u spe?ifiku, i?da li huma “normalment u?ati g?all-kura tas-sa??a, prevenzjoni ta' mard u b?ala trattament g?al skopijiet mediċi u veterinarji” hija g?alhekk fl-opinjoni tag?hom konkluzjoni li ma hijiex kontradittorja.

46. L-interpretazzjoni wiesg?a ta' prodotti farma?ewti?i addottati mir-Renju ta' Spanja wasslet lill-awtorità tat-taxxa Spanjola (Dirección General de Tributos, id-“DGT”) tapplika rata ta' VAT ta' 8 fil-mija g?al, pere?empju, strumenti g?al kejl tal-pressjoni tad-demm, termometri, labar tal-agupuntura u materjal, u ingwanti, maskri, ilbies u brieret g?al u?u mediku.

47. L-ewwelnett, ikolli naqbel mal-Kummissjoni li l-Artikolu 168 TFUE ma huwiex rilevanti f'dan il-kuntest peress li d-dispożizzjoni tirreferi biss g'all-kwalità u g'as-sigurtà ta' prodotti mediċinali u mezzi mediċi.

48. Rigward l-argument tar-Renju ta' Spanja li l-prodotti farmaċewtiċi jkopru mezzi mediċi lil hinn minn dawk imsemmija fil-kategorija 4, jidherli li l-formulazzjoni u l-istruttura tal-kategoriji 3 u 4 hija evidenti minnha nnifisha. Jekk fil-fatt prodotti farmaċewtiċi kienu intiċi sabiex ikopru mezzi mediċi lil hinn minn dawk imsemmija fil-kategorija 4, kien ikun iktar sempliċi li jkun hemm kategorija waħda li tkopri l-"prodotti farmaċewtiċi" kollha, inkluż ukoll l-użu speċifiku indikat fil-kategorija 4, u mhux "ew" kategoriji separati iktar iddefiniti.

49. Il-parti l-kbira tal-verżjonijiet lingwistiċi tad-Direttiva tal-VAT jużaw kelma "ejja mil-Latin *pharmaceuticus*, li tindika "mediċinali" fil-kategorija 3. G'alhekk, il-fattur rilevanti li jiddetermina l-oġġetti li jaqg'u ta't din il-kategorija huwa l-kostituzzjoni kimika jew bijokimika (17) tal-oġġetti, u mhux biss l-iskop tal-użu tagħom li jiġu pprevenuti, djanjostikati, trattati jew imtaffija mard.

50. Il-formulazzjoni tal-kategorija 4 jattribwixxi l-kriterji li "ejjin g'al tagħmir mediku li g'alih rata ta' VAT imnaqqsa tista' tiġi applikata: dawn l-oġġetti iridu jkunu "g'all-użu esklussiv u personali tal-persuni b'diżabilità". "ew" osservazzjonijiet ta' dan il-kliem jistg'u jsiru: l-ewwel nett, il-kategorija 4 tirreferi g'al mezzi mediċi u "ati esklużivament mill-bnedmin, mingħajr ebda riferiment g'all-użu veterinarju. It-tieni nett, l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa g'al mezzi mediċi huwa rriżervat g'all-"g'all-użu esklussiv u *personal*", eskluż użu "enerali.

51. Jista' jiġi preżunt li kieku l-leżijiet latur kellu l-intenzjoni jinkludi ukoll apparat mediku g'al użu veterinarju wkoll, b'al fil-każ tal-prodotti farmaċewtiċi fil-kategorija 3, dan ikun espressament inkluż fil-kategorija 4. Huwa g'alhekk ovvju li l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa g'al mezzi mediċi, materjal, tagħmir u strumenti u "ati sabiex jiġu djanjostikati u trattati mard fl-annimali mhux konformi mad-Direttiva tal-VAT.

52. Jidher ugwalment ovvju mill-formulazzjoni tal-kategorija 4 li jeskludi użu "enerali ta' tagħmir mediku, apparat jew mezzi u "ati fil-kura tas-saħħa sabiex jiġi pprevjenut, djanjostikat mard minn, pereżempju, tobba u infermiera, fi sptarijiet jew fi kliniki. Kull użu "enerali ta' prodotti farmaċewtiċi, anki jekk il-kelma tkun interpretata b'mod wiesa' b'alma huwa ssużerit mir-Renju ta' Spanja, ikun eskluż mill-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa. Ma jidherx li hemm varjazzjoni fir-rekwiżit g'all-użu personali ta' tagħmir fil-verżjonijiet lingwistiċi differenti(18).

53. Kif diġà osservajt iktar 'il fuq, l-oġġettiv tal-eżekuzzjoni ta' rati ta' VAT imnaqqsa hija waħda soġjopolitika, intiċa sabiex ittaffi l-piż tal-VAT fuq individwi fir-rigward ta' oġġetti kkunsidrati b'ala "tiġijiet. Ma huwiex konsistenti ma' dan l-oġġettiv li tiġi applikata rata ta' VAT imnaqqsa fuq oġġetti li huma u "ati minn professjonisti fil-provvista ta' kura medika, liema provvist, min-naħa tagħha, tista' tkun eżenti mill-VAT skont l-Artikolu 132 tad-Direttiva VAT.

54. G'aldaqstant, jien tal-opinjoni li l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa g'all-provvista ta' mezzi mediċi, materjal, tagħmir u apparat li, ikkunsidrati oġġettivament, jistg'u jintużaw biss sabiex jiġu pprevenuti, djanjostikati, trattati, imtaffija jew imfejqa mard jew kundizzjonijiet mediċi relatati mal-bniedem jew mal-annimali, iġda li ma humiex "normalment ma'suba biex itaffu jew jikkuraw id-diżabilità, g'all-użu esklussiv u personali tal-persuni b'diżabilità" ma humiex koperti mill-portata tal-kategoriji 3 u 4.

55. Konsegwentement, nikkonkludi li t-tieni ilment tal-Kummissjoni g'andu jiġi milqugħ.

D – *It-tielet ilment: apparat u tagħmir li jistgħu essenzjalment jew prinzipalment jintużaw b'ala trattament għal diabbiltajiet fiżiċi tal-annimali*

56. It-tielet motiv għal proċeduri ta' ksur tal-Kummissjoni jikkonferma l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa fuq apparat u tagħmir li jistgħu essenzjalment jew prinzipalment jintużaw b'ala trattament għal diabbiltajiet fiżiċi tal-annimali. Dan, skont il-Kummissjoni ma huwiex konformi mal-kategorija 4 minnabba li d-dispożizzjoni ma tagħmel l-ebda riferiment għall-annimali. Il-Kummissjoni ssostni li lanqas id-dispożizzjoni Spanjola ma hija koperta mill-kategorija 3 minnabba li tali oġġetti ma humiex prodotti farmaċewtiċi.

57. Ir-Renju ta' Spanja jsostni li mezzi mediċi u veterinarji huma prodotti farmaċewtiċi fl-istess sens inteliġibbli fil-kategorija 3.

58. Il-formulazzjoni tal-kategorija 4 li tkopri tagħmir mediku, apparat u strumenti oħra ma tagħmilx riferiment għal użu veterinarju ta' tali mezzi. B'ala ma ssemmi espressament użu veterinarju il-kategorija 3, jista' jiġi konkluż li kieku l-leġislatur tal-Unjoni Ewropea kellu l-intenzjoni li jinkludi tagħmir sabiex diabbiltajiet tal-annimali jkunu mtaffija u ttrattati, kien jużata formulazzjoni skont din l-intenzjoni fil-kategorija 4.

59. Barra minn hekk meta jittied inkunsiderazzjoni li l-mediċina veterinarja għet distinta mill-mediċina tal-bnedmin anki f'żoni oħra tas-sistema tal-VAT (19), ikolli nikkonkludi li l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa għal apparat u għal tagħmir li jistgħu essenzjalment jew prinzipalment jintużaw għal trattament ta' diabbiltajiet fiżiċi tal-annimali ma huwiex konformi mad-Direttiva tal-VAT.

60. Konsegwentement, nikkonkludi li t-tielet ilment tal-Kummissjoni għandu jintlaqa'.

E – *Ir-raba' ilment: apparat u tagħmir li jistgħu essenzjalment jew prinzipalment jintużaw b'ala trattament għal diabbiltajiet tal-bniedem iċċa li ma humiex intiġi għall-użu personali u esklużiv tal-"persuni b'diabbiltà"*

61. B'ala r-raba' motiv, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsa fuq apparat mediku u tagħmir li jistgħu essenzjalment jew prinzipalment jintużaw sabiex itaffu diabbiltajiet fiżiċi fil-bnedmin, iċċa li ma humiex intiġi għall-użu personali u esklużiv tal-"persuni b'diabbiltà" ma hijiex konformi mad-Direttiva tal-VAT minnabba li kategorija 4 ma tkoprix tagħmir mediku intiġ għall-użu ġenerali. Il-Kummissjoni tiddikjara wkoll li l-interpretazzjoni Spanjola tat-terminu "diabbiltà" hija wiesgħa wisq, peress li fil-prattika tiġi sinonima ma' "marid".

62. Ir-Renju ta' Spanja jsostni li fin-nuqqas ta' definizzjoni fid-dritt Ewropew tat-terminu "diabbiltà", huma ddefenixxew "diabbiltà" skont it-terminoloġija użata mill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO). Dan, skont ir-Renju ta' Spanja, iwassal għal interpretazzjoni, anki fil-qasam tat-tassazzjoni, li l-kelma "diabbiltà" tindika l-persuni kollha inkapaċitati b'marda.

63. Huwa għar mill-formulazzjoni tal-kategorija 4 li s-sistema tar-rati ta' VAT imnaqqsa hija intiġa għal tagħmir mediku li huwa għall-użu esklużiv ta' persuni b'diabbiltà, u li dan l-użu jrid ikun personali, i.e. mhux ġenerali kif diskuss iktar 'il fuq. Għadomandi jgħumu minn dan: l-ewwel nett, kif għandu jinftehem it-terminu "diabbiltà" fis-sistema tal-VAT tal-Unjoni Ewropea, u t-tieni nett, jekk l-"użu esklużiv" ikopri ukoll l-użu rreferut għalih fl-ewwel parti tal-paragrafu 1(6) tal-ewwel taqsim tal-Artikolu 91 tal-Liġi Spanjola fuq il-VAT.

64. Rigward l-interpretazzjoni tal-kelma diabbiltà użata fil-kategorija 4, nikkunsidra li fin-nuqqas ta' definizzjoni espressa tal-kelma fil-kuntest ta' VAT, jista' isir riferiment għad-definizzjoni

mogħtija mill-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabbiltà, li għaliha l-Unjoni Ewropea hija parti(20) “il-persuni b'diżabbiltà jinkludu dawk li għandhom indebolimenti fiżiċi, mentali, intellettuali jew fis-sensi fuq perjodu twil li meta jinteraġixxu ma' diversi ostakoli jistgħu jxekklu l-parteċipazzjoni sħiqa u effettiva tagħhom fis-soġġet ta' fuq ba' i uguali ma' oħrajn” (21).

65. Kif jissu?erixxi dan, parti essenzjali tad-definizzjoni ta' diżabbiltà hija indeboliment li jtelef il-funzjonament normali għal ?mien twil ta' individwu fis-soġġet. Fl-opinjoni tiegħi il-kawża tal-indeboliment ma hijiex rilevanti, peress li l-kelma “diżabbiltà” u?ata fil-kategorija 4 hija wiesgħa biżżejjed sabiex tinkludi wkoll diżabbiltajiet ?ejjin minn mard serju jew kroniku, mingħajr ma jkun sinonimu ma' “marid” (22).

66. Il-portata tal-kategorija 4 hija limitata iktar bir-rekwiżit li rata ta' VAT imnaqqsata tista' ti?i applikata biss għal tagħmir mediku, apparat u strumenti li huma għal u?u *personali u esklużiv* tal-persuni b'diżabbiltà. Dan jeskludi u?u ?enerali ta' oħ?etti li, għalkemm u?ati sabiex itaffu jew jitrattaw diżabbiltà fiżika, huma u?ati fi sptarijiet, ?entri tas-saħħa, kliniki jew istituzzjonijiet oħra li jie?du ?sieb persuni b'diżabbiltà. Dan jeskludi wkoll oħ?etti li huma me?tie?a mill-persuni b'diżabbiltà, i?da għandhom ukoll u?i oħra.

67. ?erti prodotti jistgħu ikunu inti?i kemm għall-u?u tal-persuni b'diżabbiltà u għall-skopijiet oħra. Il-Qorti tal-?ustizzja ikkunsidrat li l-iskop ta' provvista ta' oħ?ett jista' fil-fatt jindika jekk rata ta' VAT imnaqqsata tistax ti?i applikata jew le (23). Madankollu, f'dan il-kuntest ikun impossibbli fil-prattika ti?gura li l-persuni b'diżabbiltà biss, inti?i b'mod ?ar li jkunu l-benefatturi ta' sistema ta' rata ta' VAT imnaqqsata, jibbenefikaw mir-rata ta' VAT imnaqqsata.

68. Il-Kumitat tal-VAT iddikjara fil-linji gwida tiegħu li “Stat Membru jista' japplika rata ta' VAT imnaqqsata għal oħ?etti iddisinjati spe?ifikament għal persuni b'diżabbiltà (tagħmir mediku, apparat u strumenti oħra simili) li huma normalment mixtrija jew u?ati biss minn persuni b'diżabbiltà (permanentement jew temporanjament) sabiex itaffu jew jitrattaw l-ilmenti tagħhom. Prodotti normalment u?ati għal skopijiet oħra (e? telefown mingħajr fili) huma esklu?i mid-dispożizzjoni, b?alma huma wkoll tagħmir mediku u apparat iddisinjat għall-u?u ?enerali u mhux spe?ifikament għal persuni b'diżabbiltà (e? apparat ta' ra?i-x) (24).

69. Il-Kummissjoni re?entement ipproponiet li tinkludi fil-kategorija 4 tagħmir jew apparat iddisinjat spe?jalment jew addattat għal-persuni b'diżabbiltà (e?. tastieri Braille, karożzi modifikati apposta, e?) li ma humiex eli?ibbli għal rata mnaqqsata anki jekk jissodisfaw l-istess b?onnijiet (25), i?da dawn il-bidliet ma kienux inklu?i fid-Direttiva 2009/47/KE li temenda d-Direttiva tal-VAT (26).

70. F'dan il-kuntest għandu jittfakkar li hemm metodi oħra minn rati ta' VAT imnaqqsata li huma disponibbli għal Stati Membri li jixtiequ jtaffu l-pi? finanzjarju ta' persuni b'diżabbiltà li għandhom b?onn ta' tagħmir li jista' ji?i u?at għal skopijiet oħra wkoll.

71. Konsegwentement, jien tal-opinjoni li l-portata tal-kategorija 4 teskludi l-applikazzjoni ta' rata ta' VAT imnaqqsata għal oħ?etti u?ati essenzjalment jew prin?ipalment mill-persuni b'diżabbiltà.

72. Konsegwentement, nikkonkludi li r-raba' ilment tal-Kummissjoni għandu jintlaqa'.

VII – Konkluzjoni

73. Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, nipproponi li l-Qorti tal-?ustizzja għandha:

(1) “Tiddikjara li, billi tapplika rata ta' VAT imnaqqsata għall-kategoriji tal-oħ?etti li ?ejjin, ir-Renju

ta' Spanja naqas milli jwettaq l-obbligi tieg?u ta't l-Artikolu 98 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, fuq is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, moqrija flimkien mal-Anness III:

- Sustanzi medi?inali li jistg?u jintu?aw abitwalment u b'mod xieraq fil-manifattura ta' prodotti medi?inali;
- Mezzi medi?i, materjal, tag?mir u strumenti li, ikkunsidrati o??ettivament, jistg?u jintu?aw biss sabiex ji?u pprevenuti, djanjostikati, trattati, imtaffija jew imfejqa mard jew kundizzjonijiet medi?i relatati mal-bniedem jew mal-annimali, i?da li ma humiex "normalment ma?suba biex itaffu jew jikkuraw id-di?abilità, g?all-u?u esklussiv u personali tal-persuni b'di?abilità" ;
- Apparat u tag?mir li jistg?u essenzjalment jew prin?ipalment jintu?aw b?ala trattament g?al di?abbiltajiet fi?i?i tal-annimali;
- Apparat u tag?mir li jistg?u essenzjalment jew prin?ipalment jintu?aw b?ala trattament g?al di?abbiltajiet tal-bniedem, i?da li ma humiex inti?i g?all-u?u personali u esklu?iv tal-persuni b'di?abbiltà.

(2) Tikkundanna lir-Renju ta' Spanja g?all-ispejje?."

1 – Lingwa ori?inali: l-Ingli?.

2 – ?U L 347, p. 1.

3 – Li?i 37/1992.

4 – Ara l-premessa 7 tad-Direttiva VAT.

5 – Ara s-sentenza tat-3 ta' April 2008, *Zweckverband zur Trinkwasserversorgung und Abwasserbeseitigung Torgau-Westelbien*, C-442/05, ?abra p. I-1817, punt 42 u l-?urisprudenza ??itata.

6 – Ara s-sentenza tat-18 ta' Jannar 2001, *Il-Kummissjoni vs Spanja*, C-83/99, ?abra p. I-445, punt 19 u ?urisprudenza ??itata, u iktar re?enti s-sentenza tat-18 ta' Marzu 2010, *Erotic Center*, C-3/09, ?abra p. I-2361, punt 15.

7 – Ara wkoll, is-sentenza tad-29 ta' Ottubru 2009, *NCC Construction Danmark*, C-174/08. ?abra p. I-10567, punt 24 u l-?urisprudenza ??itata.

8 – Skont l-Artikolu 100 tad-Direttiva VAT, huwa l-Kunsill, bba?at fuq rapport mill-Kummissjoni, li g?andu jirrevedi l-portata ta' rati mnaqqsa kull sentejn u jemenda l-lista ta' o??etti u ta' servizzi stabbiliti fl-Anness III jekk me?tie?.

9 – Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima ("is-Sitt Direttiva tal-VAT") (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23). L-Anness H tas-Sitt Direttiva VAT kien trasferit g?all-Anness III fir-riformulazzjoni tad-Direttiva VAT ming?ajr tibdil fil-formulazzjoni tal-punti 3 u 4.

- 10 – Ara r-rapport mill-Kummissjoni għall-Kunsill skont l-Artikoli 12(4) u 28(2)(g) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d'ul mill-bejgħ - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima COM(94) 584 finali, p. 14.
- 11 – Ara *NCC Construction Danmark*, punt 23 u l-urisprudenza relatata.
- 12 – L-U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 13, Vol. 27, p. 69.
- 13 – Pereżempju, bl-Ingliż “pharmaceutical product” u “medicinal product”, bil-Frankeżi “les produits pharmaceutiques” u “médicament”, bit-Taljan “prodotti farmaceutici” u “medicinale”.
- 14 – Ara wkoll is-sentenza tat-3 ta' Mejju 2012, *Lebara*, C-520/10, punt 24 u l-urisprudenza relatata.
- 15 – Ara, pereżempju, is-sentenza tat-3 ta' Mejju 2001, *Il-Kummissjoni vs Franza*, C-481/98, abba p. I-3369, punt 32.
- 16 – Artikolu 168(4)(?) TFUE jelenka “miżuri li jistabbilixxu standards għolja ta' kwalità u sigurtà għall-prodotti mediċinali u t-tagħmir għall-użu mediku [mezzi mediċi]” soġġetti għall-ksib ta' objettivi stabbiliti fl-Artikolu 168.
- 17 – Infakkar li fi trattamenti sostituttivi ta' mard b'al ipotiroidiżmu u d-diabete dipendenti fuq l-insulina ormoni għajjin mill-annimali intuqaw qabel ma kien hemm l-iżvilupp fil-bijoteknoloġija li ppermetta l-produzzjoni sintetika ta' ormoni tal-bnedmin.
- 18 – Pereżempju, il-verżjoni Spanjola tal-punt 4 tal-Anness III tuża l-kelma “uso personal y exclusivo”.
- 19 – Fis-sentenza tal-24 ta' Mejju 1988, *Il-Kummissjoni vs Ir-Repubblika Taljana*, C-122/87, abba p. 1-2685, il-Qorti tal-Ġustizzja ddikjarat li servizzi pprovvduti minn kirurgi veterinarji ma jistgħux ikunu eżentati mill-VAT għalkemm il-provvista ta' kura medika fl-eżerċizzju tal-professjonijiet mediċi u paramediċi kienu eżentati.
- 20 – Id-Deżjoni tal-Kunsill 2010/48/KE, tas-26 ta' Novembru 2009, dwar il-konklużjoni, mill-Komunità Ewropea, tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabbiltà (L 023, p. 35).
- 21 – Il-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabbiltà, Nazzjonijiet Uniti, Serje Trattati, Vol. 2515, p. 3.
- 22 – Ara wkoll, b'analoġija, is-sentenza tal-11 ta' Lulju 2006, *Chacón Navas*, C-13/05, abba p. I-6467, punt 44, li fih il-Qorti tal-Ġustizzja kkonkludiet li l-kunżetti ta' “diżabbiltà” u ta' “mard” ma jistgħux jiġu trattati b'ala li huma l-istess fil-kuntest tad-Direttiva tal-Kunsill 2000/78/KE, tas-27 ta' Novembru 2000, li tistabbilixxi qafas ġenerali għall-ugwaljanza fit-trattament fl-impjieg u fix-xogħol (L Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 4, p. 79).
- 23 – Ara s-sentenza tat-3 ta' Marzu 2011, *Il-Kummissjoni vs Il-Pajjiżi I-Baxxi*, C-41/09, punt 57, li fiha l-Qorti tal-Ġustizzja sabet li provvisti ta' wiemel għall-qatla sabiex jiġu użati bi preparazzjoni ta' prodotti tal-ikel jistgħu jiġu suġġetti għal rata' ta' VAT imnaqqsa għalkemm provvisti ta' wiemel għall-użu ġenerali ma jistgħux.
- 24 – Ara l-linji gwida tal-Kumitat tal-VAT, linji gwida li jirriżultaw mill-54 laqqa' tas-16-18 ta' Frar

1998, disponibili fi:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/key_documents/vat_committee/20vat-committee-meetings_en.pdf.

25 – COM(2008) 428 finali.

26 – ?U 2009 L 116, p. 18.